

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.434.2025
Warszawa, 14 kwietnia 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

uprzejmie przekazuję odpowiedź na interpelację nr **12913** Pana Posła Kamila Wnuka
w sprawie *nielegalnego przejęcia gruntów spółdzielni mieszkaniowej.*

Minister Sprawiedliwości 18 lutego 2026 roku spotkał się z Burmistrzem Dzielnicy Wola i jego zastępcą. Spotkanie dotyczyło sytuacji prawnej gruntów na warszawskiej Woli, na których znajdują się m.in. bloki Spółdzielni Mieszkaniowej „Kotło” przy ul. Górczewskiej. W związku z przedstawioną sytuacją mieszkańców Woli, Minister Sprawiedliwości Prokurator Generalny polecił Prokuraturze Krajowej dokonanie analizy sprawy oraz przedstawienia szczegółowych informacji dotyczących toczących się i zakończonych postępowań. Minister skierował także pismo do Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego z zapytaniem o termin rozpoznania sprawy toczącej się przed NSA, związanej z kwestionowaniem decyzji administracyjnych w przedmiocie zwrotu nieruchomości. Ponadto Minister poddał analizie wyrok Sądu Najwyższego z 7 lutego 2024 roku w związku z wątpliwościami co do prawidłowości powołania składu orzekającego, w jakim został on wydany¹. Na podstawie powyższych analiz i odpowiedzi Minister Sprawiedliwości będzie podejmował decyzje co do kolejnych działań sprawie.

¹ <https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/minister-sprawiedliwosci-analizuje-sytuacje-gruntow-na-woli>

Odnosząc się do pytań Pana Posła o postępowanie związane m.in. z przerejestrowaniem („reaktywacją”) podmiotów gospodarczych, przekazuję odpowiedź.

Ad 1 i 2

Na wstępie należy podkreślić, że do 31 grudnia 2015 roku (początkowo był to termin 31 grudnia 2003 roku, który był jednak kilkakrotnie przesuwany) można było złożyć do Krajowego Rejestru Sądowego (istniejącego od 1 stycznia 2001 r.) wnioski o wpis, tj. przerejestrowanie podmiotów, uprzednio zarejestrowanych w dotychczasowych rejestrach i ewidencjach, w tym rejestrze handlowym (RHA i RHB).

Art. 9 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym określił m.in. ustawową sankcję „uznania za wykreślonego” z dniem 1 stycznia 2016 r. w stosunku do pomiotów, które były wpisane do innych rejestrów sądowych na podstawie przepisów obowiązujących do dnia wejścia w życie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym (tj. 1 stycznia 2001 r., j.w.) i które do 31 grudnia 2015 r. nie złożyły wniosku o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego, tzn. przez okres 15 lat nie wywiązały się z ustawowego obowiązku przerejestrowania do Krajowego Rejestru Sądowego. W przypadku, gdy taki wniosek o wpis został złożony przed dniem 1 stycznia 2016 r. i po tej dacie został zwrócony, odrzucony, oddalony albo postępowanie o wpis zostało umorzone, wszelkie ustawowe skutki uznania pomiotu za wykreślony powstawały dopiero z dniem następującym po dniu zwrotu, odrzucenia, oddalenia wniosku albo umorzenia postępowania.

Zgodnie natomiast z art. 9 ust. 2 cyt. ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym, dotychczasowe wpisy w rejestrach sądowych zachowywały moc do czasu rejestracji, zgodnie z przepisami ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, nie dłużej jednak niż do 31 grudnia 2015 roku.

Mając powyższe na uwadze, od 10 lat nie jest możliwa wspomniana w interpelacji „reaktywacja przedwojennych spółek” poprzez ich wpis (przerejestrowanie)

do Krajowego Rejestru Sądowego. „Spółka przedwojenna”, ale także „spółka powojenna”, która figurowała w dotychczasowym rejestrze handlowym, jeżeli nie złożyła wniosku o przerejestrowanie do Krajowego Rejestru Sądowego we wskazanym terminie, utraciła z mocy prawa zdolność (podmiotowość) prawną. Innymi słowy, podmioty te przestały istnieć z dniem 1 stycznia 2016 r. (tj. zostały z mocy prawa uznane za wykreślone z dotychczasowych rejestrów).

Dodatkowo wskazuję, że 17 lipca 2010 roku w ramach cyt. ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (na mocy ustawy z dnia 29 kwietnia 2010 r. o zmianie ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym) zaczął obowiązywać art. 9b. Jego włączenie miało na celu skłonienie sądów rejestrowych do wzmożonej kontroli prawidłowości procesu „reaktywacji” spółek oraz wprowadzenie mechanizmów (głównie poprzez umożliwienie podjęcia działań przez prokuratora), mających na celu przeciwdziałanie ewentualnym nieprawidłowościom, które występowały w związku z brakiem efektywności regulacji obowiązujących w poprzednim porządku prawnym. W uzasadnieniu do ww. ustawy zmieniającej wskazano następującą argumentację: *zmiany legislacyjne zmierzają przy tym do wyeliminowania nieprawidłowości związanych z procesem tzw. reaktywacji spółek prawa handlowego, rozumianym jako występujące w coraz większym rozmiarze zjawisko swoistego odżywiania spółek zawiązanych przed 1 września 1939 r., przez wnikliwe monitorowanie przerejestrowań tych spółek z rejestru handlowego do Krajowego Rejestru Sądowego oraz uszczegółowienie kognicji sądów rejestrowych, między innymi w kierunku zobowiązania ich do badania prawidłowości zwoływania walnych zgromadzeń akcjonariuszy bądź zgromadzeń wspólników oraz powoływania składów osobowych organów tych spółek, prawidłowości nabycia udziałów albo akcji, w tym spełnienia wymogów dotyczących rejestracji i umarzania niektórych dokumentów na okaziciela emitowanych przed dniem 1 września 1939 r. (w stosunku do spółek kapitałowych) oraz badania okoliczności wstąpienia w prawa wspólnika (w stosunku do spółek osobowych). Wprowadzenie proponowanych rozwiązań ma na celu zapobieganie naruszeniom prawa podczas reaktywacji spółek i występowania z roszczeniami odszkodowawczymi bądź restytucyjnymi z tytułu przejęcia na własność państwa majątku tych spółek na podstawie*

ustaw i dekretów wydanych bezpośrednio po II wojnie światowej (w latach 1945 - 1947). Należy podkreślić, że celem projektodawców nie jest uniemożliwienie zgłaszania roszczeń reprivatyzacyjnych przez spółki przedwojenne za odebrane im mienie, a jedynie zagwarantowanie, aby proces reaktywacji był oparty na skutecznym tytule prawnym i tym samym, aby zgłaszane były roszczenia osób rzeczywiście uprawnionych.

Dodatkowo, cyt. ustawa z dnia 29 kwietnia 2010 r. o zmianie ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym, zawierała przepis przejściowy (art. 2), który umożliwiał kontrolę *post factum*, na wniosek prokuratora, przez zastosowanie procedur kontrolnych również w stosunku do podmiotów już wpisanych do Krajowego Rejestru Sądowego, co do których zachodziły istotne wątpliwości w związku z prawidłowością ich „reaktywacji”. W tym przypadku wprowadzono kompetencje prokuratora do zaskarżania niektórych uchwał spółek zawiązanych przed 1 września 1939 r. i udziału w niektórych postępowaniach rejestrowych.

Ad 3

Zgodnie z art. 9a ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. 2024 r. poz. 1370 i 1907), zagadnienia dotyczące wyłączenia, jako instytucji gospodarki nieruchomościami, znajdują się w dziale budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo i pozostają we właściwości Ministra Finansów i Gospodarki.

W związku z działalnością Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich² dodatkowo wyjaśniam, że przez nieruchomość warszawską należy rozumieć nieruchomość podlegającą przepisom dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz. U. poz. 279 oraz z 1985 r. poz. 99).

² ustanowiona na mocy ustawy z dnia 9 marca 2017 roku o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa (Dz. U. z 2021 r. poz. 795)

Jak wynika z analizy danych dotyczących nieruchomości, wskazanych w interpelacji jako pozostające we władaniu Spółdzielni Mieszkaniowej „Koło” w Warszawie, położonych w obrębie geodezyjnym 6-06-06, tj. ul. Górczewska 112 (dz. ewid. 66/46), ul. Górczewska 116B (dz. ewid. 56/2 i 66/8-cz.), ul. Górczewska 120A (dz. ewid. 66/44-cz., 66/46-cz. i 66/6-cz.), ul. Górczewska 122A (dz. ewid. 66/44), ul. Górczewska 122B (dz. ewid. 66/44), znajdują się one poza obszarem granicy dekretowej. Położone w obrębie 6-06-06 działki ewidencyjne nr: 66/54, 66/55, 66/56, 66/57, 66/58 i 66/59 znajdują się również poza obszarem granicy dekretowej.

Uwzględniając powyższe, nieruchomości położone w Warszawie przy ul. Górczewskiej 112, 116B, 120A, 122A i 122B pozostają poza zakresem właściwości Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich.

Z wyrazami szacunku
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/